

Rakt við gomlu kirkjuna úti á Reyni

Fornminnissavnið er komið niður á grundina undir kirkjuni, ið varð bygd úti á Reyni í 1609

Tað er litið vit vita um búseting í Føroyum og um víðurskiptini annars í Føroyum í miðöldini. Sagan er ókend fyri trúbótina, men við at gera fornfrøðiligar kanningar ber til at fáa nakað at vita um eldri tíð.

Bygningarnir úti á Tinganesi skulu allir byggjast um og innrætast til umsitingina hjá Landsstýrinum. Hetta arbeiðið verður gjørt í neyðum samstarvi við Føroya Fornminnissavn, sum heldur eyga við, at einki av fornfrøðiligum áhuga fer fyri skeytið. Síðan fyrraárið hevur Fornminnissavnið gjørt kanningar í sambandi við umbyggingina.

Nú skulu røð leggjast gjøgnum gamla kirkjugarðin á Reyni, men áðrenn tað kann gerast, skal Fornminnissavnið gera sínar kanningar. Fornfrøðingar hava ongantíð

áður grivið í kirkjugarðinum.

Ymist áhugavert kemur fram í hesum útgrevstriðum. Beint innan fyri portrið hava tey grivið um hálvan annan metur niður og komu niður á laðaðu grundina á kirkjuni, ið varð bygd í 1609. Vit vita nakað um hesa kirkjuna. Í 1609 gav Christian Fjórði boð um at senda timbur til hesa kirkjuna í Havn. Í 1709 var kirkjusýn, og tá varð kirkjan máld upp. Sostatt kenna vit støddina á kirkjuni, og hvussu hon var innrættað, m.a. at hon hevði torn. Við at grava ber nú eisini til at siga nágreiniliga, hvar veggirnir stóðu.

Kanska eldri kirkja

Tað hevur altíð verið sagt, at hetta var fyrsta kirkjan í Havn, men tað er ikki óhugsandi, at kirkja hevur staðið í Havn fyrr, tí Tinganes var tingstaður

Fornfrøðiligar rannsóknir hava ikki áður verið gjørdar í kirkjugarðinum úti á Reyni

og kirkja og ting vóru neyvt knýtt saman, sigur Simun Arge, settur landsantikvarur.

Við at gera rannsóknir vóna tey at finna leivdir av eldri kirkju, um hon hevur verið.

Í kirkjugarðinum hevur Fornminnissavnið grivið niður á try lög av gravum, sum liggja tætt saman. Hesar gravirnar beint norðan fyri Munkastovuna, kunnu væl vera frá seint í miðöldini. Hetta sæst av hvussu armarnir liggja. Inni í kirkjuni frá 1609 eru eisini gravir. Tað var vanligt, at tey, sum vóru betur fyri, tryggjaðu sær grov undir kirkjugólvinum við at lata kirkjuni gjald afturfyri.

Tað hevur altíð verið kent, at kirkjugarður hevur verið á Reyni. Børn hava mangan funnið mannabein. Men higartil

hava ongar fornfrøðiligar rannsóknir verið gjørdar. Kirkjugarðurin er nevndur í eldri skjølum. Í 1700-árunum verður klagd um, at kirkjugarðurin er ov litil. Kirkjugarðurin á Svinargggi í Havn kom í 1782.

Áðrar áhugaverdar upplýsingar eru eisini komnar fram. Tá tey loystu svørðin upp frá í kirkjugarðinum, komu tey niður á steinsetta gøtu við laðaðum kantum. Gøtan gongur tvørtur um kirkjugarðin og fer so fram við leigubúðini. Hvar henda gøta endar er ikki greitt enn.

Long laðað lon

Tey hava eisini grivið niður við múrinum á Munkastovuni og Leigubúðini. Tað hevur verið sagt, at Munkastovan var frá miðöldini og at Leigubúðin

var nakað yngri. Múrnir á Munkastovuni eru laðaðir á nakað sama hátt sum Múrnir í Kirkjubø og grótbýgningurin á Bispagarðinum — við skilpi og klípum.

Tá grivið varð nakað niður, komu tey fram á, at múrurin undir Munkastovuni og Leigubúðini er laðaður í einum. Hetta hevur sostatt verið ein long lon.

Nógvir gripir eru ikki funnir í hesum umfarinum. Onkrar kritpipur og annað, tað mesta frá tíðini eftir trúbótina. Men upp úr veitum Uttan fyri kirkjugarðin hava tey funnið innflutt keramik frá miðöldini, og tað bendir á okkurt virksemt frá teirri tíðini, hóast beinleiðis bygningsverk ikki eru funnir.

At Húsagarður er fornur bústaður, vita vit, og út

frá vitan okkara um búsetingarmynstrið í Føroyum í forum, koma vit óvæð langt aftur í miðöld og kanska vikingaöld við, um grivið verður aðrastaðni. Men um búsetingarviðurskiptini úti á Tinganesi, vita vit litið og einki, tá vit fara aftur um trúbótina. Ongar skrivaðar heimildir eru at halda okkum til, og tí eru fornfrøðiligar rannsóknir einasti hátturin at útvega okkum hesa vitan.

Útgrevstrarhátur er tann, at grivið verður í smølum veitum, har rørléiðingar, vatn- og elkaðalar skulu liggja. Annað verður ikki rørt. Tí gevur hesin útgrevstrarhátur onga fullfíggaða mynd, men vit fáa nøkur brot, ið kunnu setast saman. Hvørj aferð vit seta hol á onkrastaðni kemur nýtt ókent fram, Randi

